

CRNA GORA
MINISTARSTVO POLJOPRIVREDE,
ŠUMARSTVA I VODOPRIVREDE

amis

BILTEN

14 – 2009 Živa stoka

AGRARNI MARKETINŠKI INFORMACIONI SISTEM
CRNE GORE

1. april 2009. Vol. 4, Broj 14

 Ministarstvo poljoprivrede, šumarstva i vodoprivrede Crne Gore www.minpolj.vlada.cg.yu
www.amiscg.org

Ponuda na stočnim pijacama	2-3
Pregled cijena žive stoke	3-7
Sijani travnjaci	8

PONUDA NA STOČNIM PIJACAMA

Dominantna jagnjad

Na većini pijaca u Crnoj Gori u toku prethodne nedjelje dominirala su jagnjad. Najbolja ponuda jagnjadi je bila u Beranama, u ponudi je bilo 45 grla sa cijenom od 2,6 do 2,8€/kg žive mjere. Nešto slabija ponuda je bila u Podgorici (25 grla sa cijenom od 2,8 do 3,3€/kg žive mjere) i u Bijelom Polju (22 grla sa cijenom od 2,7 do 2,9€/kg žive mjere). U Baru je ponuđeno 15 jaganjaca sa cijenom od 3,2 do 3,5€/kg žive mjere.

Pijaca u Nikšiću nije održana a u ponudi su dominirala prasadi, 40 grla sa cijenom od 3,5 do 3,8€/kg žive mjere. Ni u Pljevljima nije bilo pijace a u ponudi su dominirale priplodne ovce, 30 grla sa cijenom od 130 do 150€/grlu.

Bar

Tokom ove nedjelje imali smo nižu maksimalnu cijenu teladi u odnosu na prethodnu nedjelju.

Na pijaci smo imali u ponudi samo jagnjad po cijeni od 3,5 €/kg. Trguje se i dalje na farmama ali u dosta malom obimu karakteristično za ovaj period godine.

Berane

Na stočnoj pijaci u Beranama ove nedjelje bila je slaba ponuda žive stoke, osim kod kategorija jagnjadi i prasadi. Cjenovni trend je u

porastu kod priplodnih koza, a na istom nivou kod ostalih kategorija. Tražnja je mala, osim kod kategorije prasadi.

Nikšić

Na stočnoj pijaci u Nikšiću nije bilo ponude žive stoke. Kupoprodaja se obavljala direktno na farmama, a cijene su na prošlonedjeljnom nivou.

Pljevlja

Protekle nedelje na pljevaljskim pijacama nije bilo trgovine stoke. Trgovina se obavljala na

farmama u prigradskim naseljima. Razlog su loši vremenski uslovi i neprohodnost puteva. Cijene stoke su već duži period nepromijenjene.

Bijelo Polje

U toku ove sedmice na bijelopolskim stočnim pijacama nije bilo promjena u cijenama ponu-

đenih vrsta i kategorija. Ponuda je u blagom padu zbog loših vremenskih uslova.

Podgorica

Veoma slaba ponuda na podgoričkoj stočnoj pijaci koju su pratile i smanjenje cijena stoke u odnosu na prethodnu nedjelju. Cijena jagnjadi je pala na prosječno 3,1 a mogla su se naći i za 2,8€/kg žive mjere.

CRNA GORA
MINISTARSTVO POLJOPRIVREDE,
ŠUMARSTVA I VODOPRIVREDE
IZVJEŠTAJ O CIJENAMA ŽIVE STOKE

Datum prikupljanja podataka: 26. 3. – 1. 4. 2009. godine
Izveštaj sastavila: Služba za selekciju stoke

	Stoka Rasa jm	Bar Stočna pijaca	Berane Stočna pijaca	Bijelo Polje Stočna pijaca	Nikšić Stočna pijaca	Pljevlja Stočna pijaca	Podgorica Stočna pijaca	Crna Gora
1	Telad 80-160 kg SIM kg	~	~	3.00 (2.80-3.00)	~	~	~	3.00 (2.80-3.00)
2	Telad 80-160 kg kg	2.70 (2.60-3.00)	2.80 (2.80-2.80)	2.60 (2.50-2.70)	3.20 (3.00-3.50)	3.00 (2.90-3.00)	3.10 (3.00-3.20)	2.90 (2.80-3.03)
3	Junad do 300 kg kg	2.20 (2.20-2.50)	~	1.70 (1.60-1.80)	2.30 (2.00-2.50)	2.00 (1.80-2.00)	2.10 (2.00-2.30)	2.06 (1.92-2.22)
4	Junad preko 300 kg kg	~	~	1.60 (1.50-1.70)	2.00 (1.80-2.20)	1.70 (1.50-1.80)	~	1.77 (1.60-1.90)
5	Krave za klanje SIM kg	~	1.30 (1.30-1.30)	~	~	~	~	1.30 (1.30-1.30)
6	Krave za klanje kg	0.90 (0.90-0.90)	1.00 (0.80-1.00)	0.90 (0.80-1.10)	1.00 (0.80-1.20)	1.00 (0.90-1.00)	0.80 (0.80-1.00)	0.93 (0.83-1.03)
7	Prasad kg	3.50 (3.50-3.50)	3.50 (3.50-3.50)	3.00 (3.00-3.50)	3.60 (3.50-3.80)	~	~	3.40 (3.38-3.58)
8	Jagnjad kg	3.30 (3.20-3.50)	2.80 (2.60-2.80)	2.80 (2.70-2.90)	3.30 (3.20-3.50)	~	3.00 (2.80-3.30)	3.04 (2.90-3.20)

	Stoka Rasa jm	Bar Stočna pijaca	Berane Stočna pijaca	Bijelo Polje Stočna pijaca	Nikšić Stočna pijaca	Pljevlja Stočna pijaca	Podgorica Stočna pijaca	Crna Gora
9	Priplodne ovce grlo	~	~	130.00 (120.00-150.00)	160.00 (140.00-200.00)	140.00 (130.00-150.00)	110.00 (95.00-120.00)	135.00 (121.25-155.00)
10	Priplodne koze grlo	~	150.00 (150.00-150.00)	60.00 (55.00-70.00)	140.00 (130.00-180.00)	~	~	116.67 (111.67-133.33)
11	Priplodne junice HF grlo	~	~	~	1,200.00 (1,200.00-1,200.00)	~	~	1,200.00 (1,200.00-1,200.00)
12	Priplodne junice Smeđa grlo	~	~	~	~	1,200.00 (1,150.00-1,200.00)	~	1,200.00 (1,150.00-1,200.00)
13	Priplodne krave HF grlo	~	~	~	1,300.00 (1,200.00-1,500.00)	~	720.00 (720.00-720.00)	1,010.00 (960.00-1,110.00)
14	Priplodne krave Melez grlo	~	700.00 (500.00-1,200.00)	650.00 (550.00-1,000.00)	650.00 (500.00-800.00)	700.00 (600.00-750.00)	~	675.00 (537.50-937.50)

*Kvalitet proizvoda je dobar ukoliko drugačije nije naznačeno

Prikaz cijena u kn/kg za grupu proizvoda / stoka, meso i mesne prerađevine

Prices for product group Stočni sajam-livestock market

Geografska podjela: HR Regije

U razdoblju: od 16.03.2009 do:

22.03.2009(Tjedan:12)

Uspoređeno s razdobljem: od 02.03.2009 do:

08.03.2009(Tjedan:10)

Proizvod	Tip	Istra, Primorje i Dalmacija		Kontinentalna Hrvatska		Hrvatska	
		Cijena	Stara	Cijena	Stara	Cijena	Stara
tele simental (80-160 kg)-calf .	Min	25,00	22,00	21,00	17,00	21,00	17,00
	Max	30,00	29,00	30,00	31,00	30,00	31,00
	Prosjeck	27,71	26,71	25,52	25,54	25,58	25,57
tele holstajn (80-160kg)-calf .	Min	----	----	17,00	22,00	17,00	22,00
	Max	----	----	27,00	27,00	27,00	27,00
	Prosjeck	----	----	23,50	23,73	23,50	23,73
junica simental (za klanje)-heifer .	Min	18,00	0,00	10,00	10,00	10,00	10,00
	Max	20,00	0,00	16,00	15,00	20,00	15,00
	Prosjeck	19,00	0,00	13,66	12,89	13,66	12,89
junica holstajn (za klanje)-heifer .	Min	----	----	11,00	11,00	11,00	11,00
	Max	----	----	14,00	13,00	14,00	13,00
	Prosjeck	----	----	13,49	12,49	13,49	12,49
bik simental (>450kg)-beef .	Min	15,00	14,00	12,00	13,00	12,00	13,00
	Max	18,00	16,00	17,00	17,00	18,00	17,00
	Prosjeck	15,59	15,00	15,46	15,45	15,46	15,45
bik holstajn (300-450 kg)-beef .	Min	----	----	12,00	12,00	12,00	12,00
	Max	----	----	15,00	15,00	15,00	15,00
	Prosjeck	----	----	14,99	14,49	14,99	14,49
krava simental (za klanje)-cow .	Min	11,00	0,00	4,00	4,00	4,00	4,00
	Max	11,00	0,00	14,00	14,00	14,00	14,00
	Prosjeck	11,00	0,00	7,55	7,71	7,55	7,71
odojak (25-35 kg)-piglets .	Min	25,00	25,00	16,00	16,00	16,00	16,00
	Max	28,00	28,00	25,00	25,00	28,00	28,00
	Prosjeck	26,54	26,52	21,72	22,20	21,74	22,23
svinja (80-120 kg)-pig .	Min	11,00	11,00	9,50	9,00	9,50	9,00
	Max	13,00	13,00	16,00	16,00	16,00	16,00
	Prosjeck	12,00	12,00	12,09	11,68	12,09	11,68
krmača (za klanje)-sow .	Min	----	----	4,00	5,00	4,00	5,00
	Max	----	----	12,00	12,00	12,00	12,00
	Prosjeck	----	----	8,29	8,71	8,29	8,71
janjad-lambs .	Min	25,00	27,00	19,50	18,00	19,50	18,00
	Max	40,00	38,00	25,00	24,00	40,00	38,00
	Prosjeck	26,89	30,14	22,74	23,18	25,80	27,85
ovca (za klanje)-sheep .	Min	----	----	8,00	0,00	8,00	0,00
	Max	----	----	8,00	0,00	8,00	0,00
	Prosjeck	----	----	8,00	0,00	8,00	0,00
konj-hors .	Min	----	----	10,00	10,00	10,00	10,00
	Max	----	----	12,00	12,00	12,00	12,00
	Prosjeck	----	----	11,00	11,00	11,00	11,00

Cijene su izražene u kunama. (1Euro = 7,3 Kuna)

Izvor: TISUP

SIJANI TRAVNJACI

Zasnivanje sijanih travnjaka ima najveći značaj za brdsko-planinska područja, posebno na nagibima i lakšim zemljištima, čime se povećava zaštita zemljišta od erozije. Sijani travnjaci, pored čistih usjeva leguminoza, mogu da obezbijede najkvalitetniju kabastu stočnu hranu. Kvalitet biljne mase sa sijanih travnjaka zavisi od više čini-laca: sastava vrsta, posebno od udjela leguminoznih biljaka u biomasi, faze razvića biljaka, đubrenja, načina konzervisanja i iskorišćavanja itd.

Gajenjem trava i leguminoza u smješi dobija se veća produkcija biljne mase u odnosu na pojedinačne vrste i leguminoza i trava. Takođe, leguminoze visokim sadržajem proteina, minerala i karotina su odlična dopuna travnim vrstama koje imaju niži sadržaj proteina, ali su bogatije ugljenim hidratima.

Prije sjetve travno-leguminoznih smješa zemljište je potrebno očistiti od korovskih vrsta, najbolje primjenom herbicida. Za sjetvu je neophodno izvršiti dobru i blagovremenu pripremu zemljišta. Osnovna obrada (oranje) zemljišta treba da bude što dublja i obavezno u jesen. Ukoliko se ona obavi valjano i na vrijeme, predstjevena priprema se može u proljeće obaviti samo upotrebom sjetvospremača, dok je u suprotnom neophodno tanjiranje. Zemljište treba da bude što sitnije, s obzirom da se radi o sitnozrnim vrstama. Nakon sleganja zemljišta sjetva se obavlja žitnim sijalicama i poslije je obavezno valjanje.

Travnjaci se najčešće zasnivaju na siromašnim, kiselim, plićim i skletoidnim zemljištima. Otuda se bez đubrenja na njima ne može organizovati proizvodnja stočne hrane.

Suština je u tome da se đubrenje podredi leguminoznoj komponenti kako bi ona što duže ostala u smješi. Pri đubrenju najveća pažnja se mora posvetiti fosforu ili kalijumu. Količina ova dva hraniva u zasnivanju ne treba da prelaze 60 kg/ha jer smješa nije spremna da toliko iskoristi.

Azot kao odlučujuće hranivo, u proizvodnji vegetativne mase u prvoj etapi treba vrlo oprezno dozirati, kako bi se stimulisao razvoj travnih komponenti u mjeri koja neće uticati na potiskivanje leguminoza. U godini zasnivanja, količina azota treba da iznosi 30-50 kg/hektaru, a u narednim, u zavisnosti od botaničkog sastava, 40-80-100 kilograma po hektaru.

Prihranjivanje sijanih travnjaka zavisi od više okolnosti, ali su dužina vegetacionog perioda i botanički sastav najvažniji. Pri tome postoji zakonitost: što je vegetacioni period duži potreba za prihranjivanjem je veća i što je udio leguminoza veći potreba za prihranjivanjem je manja. To znači da se u područjima gde se dobijaju tri ili više otkosa 1/3 do 1/4 predviđene norme azota dodaje poslije prvog otkosa, ali ne poslije drugog ili narednih. Ako je udeo leguminoza iznad 30-40%, prihranjivanje se izostavlja ili koristi ne više od 30-40 kilograma azota po hektaru.

Komponovanje smješa

Želja da u smješi bude što više leguminoza, zbog njihovog kvaliteta i azotofiksacije, je značajno ograničena ekološkim uslovima gdje su sijani travnjaci najzastupljeniji – u brdsko-planinskom području. U našim uslovima se uglavnom koriste lucerka, crvena djetelina i žuti zvjezdan.

Uopšteno, za prifarmske, intenzivne sisteme može da se preporuči uključivanje u smješe kvalitetnih vrsta sa kraćim vijekom korišćenja (italijanski i engleski ljulj), za terene sa visokim nivoom podzemnih voda visoki vijuk, za suvlja i pjeskovita zemljišta bezosni vlasen, za lakša zemljišta u brdskom području francuski ljulj, za dublja i plodnija ježevica i livadski vijuk, a za planinsko područje mačiji rep. Ovo bi bile vodeće travne komponente u smješi, a ostale vrste, među njima i niske (crveni vijuk rosulje livadarke), kao pratilice za bolju popunu prostora.